Krzysztof HUDZIK

PAPIEŻ! PAPIEŻ! - EMOCJE I WIEDZA

„Ja bym na to pytanie nie odpowiedział" – zawyrokował przewodniczący jury przy rozstrzyganiu prawidłowości odpowiedzi na jedno z konkursowych pytań. Przypomina się Sokratejskie „Wiem, że nic nie wiem". Trzeźwe spojrzenie na ułomność ludzkiej wiedzy widocznie należy do kanonu intelektualnych postaw etyków. Warto to podkreślić, zważywszy, iż owym jurorem-etykiem był ks. prof. Tadeusz Styczeń, kierownik Katedry Etyki KUL i kierownik Instytutu Jana Pawła II, a konkurs był nie byle jaki, bo wypowiedź głównego jurora miała miejsce podczas finału Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o Janie Pawle II.

Finał został rozpoczęty w niedzielę 11 października 1998 roku uroczystym *Gaude Mater Polonia* oraz Haendlowskim *Alleluja*, zaśpiewanymi przez Chór Politechniki Lubelskiej w auli Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Głównym organizatorem było Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Lubelskiej. Jego prezes i „mózg" całego konkursu - profesor i dziekan Wydziału Inżynierii Budowlanej Politechniki Lubelskiej Witold Stępniewski, mówiąc o nowej epoce, która w dziejach Kościoła i świata rozpoczęła się wraz z pontyfikatem „naszego Papieża", powtórzył po łacinie pamiętne słowa kardynała Felici ogłaszającego 16 października 1978 roku „radość wielką".

Sporo znaczących nazwisk ze świata kultury i polityki zawierała lista przedstawiająca Komitet Honorowy konkursu. Takie osobistości rzadko bywają obecne, tym niemniej na przykład minister kultury i sztuki Joanna Wnuk-Nazarowa, przebywająca wówczas w Rzymie, nadesłała swoje życzenia dla organizatorów i uczestników konkursu.

W Komitecie Honorowym uczestniczyli także Rektor KUL ks. prof. Andrzej Szostek oraz Wielki Kanclerz uczelni, Arcybiskup Metropolita Lubelski - ks. prof. Józef Życiński. Kierujący Uniwersytetem ks. prof. Andrzej Szostek powiedział na rozpoczęcie finału, iż konkursowe zmagania właśnie w tym miejscu stanowią zaszczyt dla uczelni tak blisko związanej z Papieżem. Jako znak owej bliskości na dziedzińcu uniwersyteckim stoi pomnik upamiętniający osobę Jana Pawła II – przez blisko 25 lat profesora KUL – oraz Prymasa Tysiąclecia. „Miłość i przywiązanie do Ojca Świętego potrzebują ugruntowania" - dodał Rektor. Zwrócił uwagę, iż żaden poprzedni papież nie wygłosił tylu prze-

mówień i nie ogłosił tylu dokumentów. Wszystko to ma służyć głębszemu przywiązaniu nas do Jezusa Chrystusa. Gdyby to przywiązanie do Papieża i – dzięki temu – do Boga miało mieć tylko charakter uczuciowy, wówczas zdane byłoby na zmienność fali uczuć. Stąd ogromna rola konkursu wiedzy o Janie Pawle II, mobilizującego do dalszego studiowania papieskiego nauczania.

Edukacyjną rolę konkursu podkreślało wiele osób. Wiadomo, iż otaczamy Papieża dużymi emocjami, modlimy się za niego, ale stan rzetelnej wiedzy o jego pontyfikacie i nauczaniu przeciętnego entuzjasty papieskich pielgrzymek pozostawia wiele do życzenia. Uczestnicy finału konkursu zdecydowanie odbiegali tu od przeciętnej, prezentując wysoki, wyrównany poziom.

Ogromne uznanie wyraził finalistom ks. abp Józef Życiński, który pomimo bardzo wielu zajęć, przybył na aulę KUL-u w trakcie trwania finału. (Nadchodzący tydzień z oficjalną prezentacją nowej encykliki *Fides et ratio* i obchodami dwudziestolecia pontyfikatu miał być bodaj najbardziej intensywnym tygodniem w dotychczasowym półwieczu życia księdza arcybiskupa.) „To, czego dokonaliście do tej pory, jest jak skomponowanie symfonii" – powiedział do finalistów konkursu. Owo zestrojenie serc i umysłów jest jakby wielką papieską symfonią, szczególnie bogatą, ponieważ tworzoną przez bardzo różnorodne grono znawców biografii i nauczania Jana Pawła II. Ta różnorodność dotyczyła zarówno wieku, jak i wykształcenia czy stanu.

Historia konkursu sięga roku 1983. Zawodowy strażak, Andrzej Zakrzewski, zorganizował wtedy po raz pierwszy w podlubelskim Świdniku zmagania młodszych i starszych znawców biografii i nauczania Jana Pawła II. Od dwóch lat konkurs – już jako ogólnopolski – organizuje Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Lubelskiej. W 1996 roku jury, któremu przewodniczył wieloletni rektor KUL o. prof. Mieczysław A. Krąpiec (to podczas jego rektorskiej kadencji kardynał Wojtyła został wybrany papieżem), przyznało pierwszą nagrodę pielęgniarce ze Skarżyska-Kamiennej Agnieszce Miernik. Laureatem drugiego konkursu ogólnopolskiego został Zenon Jachimowicz. Przewodniczącym jury był wówczas ks. prof. Tadeusz Styczeń, któremu ponownie powierzono tę funkcję podczas finału konkursu odbywającego się w przeddzień 20-lecia pontyfikatu.

Zasięg ostatnich eliminacji był bardzo szeroki. Do eliminacji diecezjalnych w całej Polsce zgłosiło się 684 uczestników, z których 17 maja 1998 roku wyłoniono 37 zwycięzców pierwszego etapu zmagań. W wielu diecezjach zadbano o uroczysty charakter przebiegu eliminacji oraz o atrakcyjne nagrody dla laureatów (na przykład wyjazd do Rzymu). Najwięcej uczestników pierwszego etapu konkursu miała diecezja tarnowska – aż 81 osób. Zwycięzcy eliminacji diecezjalnych automatycznie zostali zakwalifikowani do ogólnopolskiego półfinału, który został przeprowadzony w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w sobotę, 10 października 1998 roku. Dla uwypuklenia rodzinnego charakteru konkursu wiedzy o Papieżu, nazywanym także „Papieżem rodzin", w eliminacjach półfinałowych można było tworzyć dwuosobowe drużyny złożone z członków najbliższej rodziny. Najmłodszą uczestniczką sobotnich zmagań była 12-letnia Anna Maciejewska. Ania do dalszych

eliminacji nie przeszła, ale za dzielne konkurowanie z dorosłymi została nagrodzona aparatem fotograficznym, wręczonym podczas uroczystego finału.

Niedzielny finał Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o Papieżu Janie Pawle II rozpoczął się w zapełnionej KUL-owskiej Auli im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Całość bezpośrednio transmitowało lubelskie Radio PLUS oraz nagrywała telewizja. Do prowadzenia finału organizatorzy zaprosili rodzinę: Małgorzatę i Krzysztofa Hudzików wraz z synami Mateuszem i Adamem. Rodziny organizatorów wspomagały sprawny przebieg uroczystości. Pod przewodnictwem ks. prof. T. Stycznia zasiedli członkowie jury: wicerektor lubelskiego Seminarium Duchownego ks. Janusz Stępniak, ks. dr Alfred Wierzbicki (filozof, teolog i poeta) oraz autor finałowych pytań – red. Cezary Ritter z Instytutu Jana Pawła II KUL.

Uczestnikami finału byli: ksiądz Michał Kotowski, pracujący jako wikary w archidiecezji warszawskiej; kleryk Dariusz Walkowiak z archidiecezji poznańskiej; uczeń LO Zbigniew Hoder z diecezji bielsko-żywieckiej; doktorant Politechniki Gdańskiej Mariusz Solecki; dziennikarz Jan Józef Korcz z diecezji warszawsko-praskiej oraz jedyna rodzinna drużyna: filozof Mariusz Baczyński z żoną – pianistką – Alicją z archidiecezji łódzkiej.

Finaliści musieli odpowiedzieć na dwadzieścia pytań. Zawarta w nich problematyka dotyczyła treści papieskiego nauczania, ale także faktów związanych z osobą Ojca Świętego i jego pontyfikatem. Pytania były zredagowane tak, aby finał konkursu stał się dla wszystkich przygodą edukacyjną. Jury, przyznając punkty za poszczególne odpowiedzi, drobne nieścisłości zaznaczało dodatkowo minusami. Wyrównany, wysoki poziom przygotowania uczestników sprawił, że właśnie owe minusy, przy takich samych ilościach punktów uzyskanych jednocześnie przez parę osób, w końcowym podliczeniu decydowały o kolejności zajętych miejsc.

Przebieg finału konkursu uświetnił pianista Jarosław Janikowski, który wykonał kilka utworów F. Chopina i F. Liszta. Uczennica szkoły podstawowej w Świdniku, Agnieszka Krefta, recytowała młodzieńczy wiersz Karola Wojtyły pt. *Do sosny polskiej*. Konkursowe uczczenie 20-lecia pontyfikatu nie mogło też nie zawierać modlitwy: dziesiątek różańca poprowadziły dzieci ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Mętowie.

Szczególnymi gośćmi obecnymi podczas konkursu było czworo finalistów analogicznego konkursu, przeprowadzonego w europejskiej części Rosji. Zostawszy tydzień wcześniej laureatami, zwiedzali w Polsce różne miejsca związane z osobą Ojca Świętego. Goście z Moskwy i Kaliningradu mieli okazję spotkać się z arcybiskupem Józefem Życińskim w lubelskiej kurii. E. Kalinczenko (zwyciężczyni), A. Korniejew, L. Starygina i G. Rasskazowa podczas finału polskiego konkursu zostali uhonorowani dyplomami i nagrodami. Ks. prof. T. Styczeń, redaktor naczelny „Ethosu", wręczył gościom numer kwartalnika poświęcony pojednaniu między narodami rosyjskim i polskim, przypominając słowa Włodzimierza Sołowjowa: „Miłuj ojczyznę każdego drugiego jak swoją własną".

Niemal do ostatniej chwili trwania konkursu organizatorzy czekali na zgłoszenie się „równolatków" pontyfikatu –

dwudziestolatków urodzonych 16 października 1978 roku. Czekały na nich piękne „papieskie" albumy. Pomimo wcześniejszego zamieszczania informacji w prasie i w radiu zgłosiła się tylko jedna osoba - Agnieszka Michalska, studentka UMCS. Czyżby pontyfikat miał tak mało „równolatków"?

Konkursowe emocje zakończyły się po trzech godzinach zmagań przeplatanych opisanymi powyżej „przerywnikami". Pierwsze miejsce i najcenniejszą nagrodę - pielgrzymkę do Ziemi Świętej – zdobyła jedyna „finałowa rodzina": państwo Baczyńscy. Pan Mariusz, który przed dziewięcioma laty skończył studia w KUL-u, mając okazję powiedzenia paru słów do mikrofonów i kamer, przede wszystkim dał wyraz urzeczeniu ogromną wiarą „naszego" Papieża. Dodał, iż zgromadzeni miłością do Ojca Świętego, możemy poprzez nią wzmagać miłość do Boga Ojca. Z kolei pani Alicja skromnie scharakteryzowała swój udział w konkursie jako modlitewną pomoc dla wysiłków męża.

Przewodniczący jury, ks. prof. Tadeusz Styczeń, gratulując wszystkim uczestnikom finału znakomitej znajomości faktów i dokumentów związanych z pontyfikatem Jana Pawła II raz jeszcze podkreślił rodzinne aspekty całego wydarzenia. Wszyscy obecni w auli i przy radioodbiornikach stali się współtwórcami – jak to określił ksiądz profesor – „symfonii rodziny". Papież Jan Paweł II jest wielkim papieżem także poprzez to, iż w czasach nie sprzyjających rodzinie jest właśnie „Papieżem rodzin", „Papieżem życia i odpowiedzialnego rodzicielstwa". Finał konkursu odbywał się w uniwersyteckiej auli, uniwersytet zaś – to Alma Mater. Ojciec Święty, jako wieloletni profesor tej uczelni, niejako pozostawił tu po sobie coś z „promieniowania ojcostwa". Ponadto – przypomniał ks. prof. Styczeń – „jesteśmy dziećmi takiego Ojca, który naszą godność wymierzył godnością odwiecznego Syna". Zarówno ks. prof. Tadeusz Styczeń, jak i ks. abp Józef Życiński zapewnili, iż w najbliższym czasie osobiście poinformują Ojca Świętego o konkursie.

„Rodzinności" finału Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o Papieżu Janie Pawle II dopełnił zespół z parafii Świętej Rodziny w Lublinie. Żywiołowa „Vox Beata" Ojcu na Watykanie zaśpiewała po góralsku *Syćka se Wom zycom...*, a Ojcu niebiańskiemu – *Abba, Ojcze!*. Obie te pieśni – można powiedzieć: „przeboje" papieskich pielgrzymek do ojczyzny – zespół zaśpiewał wraz z całą aulą, co zabrzmiało jak jedna rodzinna symfonia serc kochających Papieża oraz umysłów garnących się do wnikliwego studiowania jego nauczania.

Na zakończenie dodajmy jeszcze, że materiały związane z konkursem zostały zamieszczone w książce *Konkurs wiedzy o Papieżu Janie Pawle II na dwudziestolecie pontyfikatu* (Lublin 1999) pod redakcją Witolda Stępniewskiego.